

Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle - Suomen kestävän kasvun ohjelma

Kansliapäällikkö Juhani Damski

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Yleisiä huomioita selonteosta

- Ilmastonmuutos ja luontokato ovat edelleen, koronapandemian aikaankin, suurimpia ihmisen kohtaamia haasteita. On tärkeää, että taloutta elvyttävät toimet valitaan niin, että ne tukevat myös hallituksen hiilineutraalius- ja luonnon monimuotoisuustavoitteen saavuttamista. Polku hiilineutraaliuteen vaatii erittäin merkittäviä investointeja ja aikajänne rajallinen.
- Kestävän kasvun ohjelmasta vähintään 50 prosenttia on tarkoitus kohdistaa vihreän siirtymän investointi- ja uudistuskokonaisuuksiin ja se tulee näkyä läpileikkaavasti kaikissa ohjelman painopisteissä.
- Suomalaisten yritysten hiilikädenjäljestä on tulossa erittäin merkittävä kilpailuetu. EU:n laajuinen vihreä elvytys on suomalaisten yritysten ja osaamisen edun mukaista.
- Tutkimusten mukaan investoinnit kestäviin ratkaisuihin luovat merkittävästi enemmän pysyviä työpaikkoja kuin perinteisiin fossiilisiin ratkaisuihin kytkeytyvät
- Parhaimmillaan elvytystoimet sekä nostavat kysyntää, että tukevat ilmasto- ja luonnon monimuotoisuustavoitteiden toteuttamista.

Muutama yksityiskohtainen huomio

- Itse RRF –välineen lisäksi muita keskeisiä elpymislisärahoitusta saaneita ohjelmia ovat oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF), Maaseuturahasto sekä REACT-EU –väline. Näillä välineillä rahoitettavien vihreän siirtymän toimien yhdensuuntaisuus on tärkeää varmistaa.
- On tärkeää, että kaikkia elvytystoimia arvioidaan työllisyysvaikutusten lisäksi myös ilmasto- ja ympäristövaikutusten näkökulmasta. Laajempaa kriteeristöä tulisi käyttää myös talousarviovalmistelun yhteydessä. Vain näin voidaan varmistaa, että toimenpiteet ovat oikein kohdennettuja kestävän kasvun ja vihreän siirtymän kannalta.
- Vihreän siirtymän näkökulmasta keskeisimpiä ovat ohjelman painopisteet 1-4. On tärkeää, että näissä neljässä painopisteessä huomioidaan riittävän laajasti ja konkreettisella tasolla vihreän siirtymän toimet ja mahdollisuudet.
- Joihinkin vihreän siirtymän edellyttämiin investointeihin liittyy suurempia riskejä kuin yksityinen sektori pystyy yksinään kantamaan. EU:n elpymisvälineen avulla voidaan merkittävästi vauhdittaa vihreää siirtymää sekä tukea näitä investointeja, jotka ovat osin hidastuneet. Laajempi muutos edellyttää EU –rahoituksen sekä julkisen ja yksityisen rahoituksen parempaa yhdistämistä ilmastoinvestointinäkökulmasta myös laajemmin kuin vain elpymisvälineen osalta.

